

Raadsvergadering	
Volgnummer	12 - 2020
Onderwerp	Omgevingsvisie Maastricht 2040
Programmanummer	8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Registratienummer	2020.02530
Collegevergadering	28-01-2020
Portefeuillehouder	Wethouder Krabbendam
Organisatieonderdeel	BO Ruimte
Behandelend ambtenaar	T Wanroij, van Telefoonnummer: 043-350 4598 tim.van.wanroij@maastricht.nl
Bijlagen	bijlage 1 Raadsbesluit bijlage 2 Omgevingsvisie Maastricht 2040 - deel 1 bijlage 3 Omgevingsvisie Maastricht 2040 - deel 2 bijlage 4 Nota beantwoording van zienswijzen Ontwerp Omgevingsvisie Maastricht 2040 bijlage 5 Voorstel voor wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen Ontwerp Omgevingsvisie Maastricht 2040

AAN DE GEMEENTERAAD

Samenvatting

De gemeenteraad neemt een besluit over de Omgevingsvisie Maastricht 2040: de langetermijnvisie voor de fysieke leefomgeving van Maastricht richting 2040. Deze Omgevingsvisie vervangt de oude structuurvisie en is tevens het eerste kerninstrument dat wordt opgeleverd in het kader van de implementatie van de Omgevingswet. Dit document is tot stand gekomen na een uitgebreid interactief proces met diverse partijen en bewoners. Op 25 juni 2019 heeft het College van B&W de 'Ontwerp Omgevingsvisie Maastricht 2040' vastgesteld. Deze ontwerpnota heeft ter inzage gelegen van 13 september t/m 24 oktober 2019. In deze periode zijn 36 zienswijzen ingediend. Voorliggend voorstel bevat de beantwoording van de binnengekomen zienswijzen en een voorstel voor

wijzigingen. Met het vaststellen van deze wijzigingen wordt tevens de Omgevingsvisie Maastricht 2040 definitief vastgesteld en op de wettelijke voorgeschreven wijze gepubliceerd. Daarbij krijgt deze Omgevingsvisie de juridische status van 'structuurvisie' conform het huidige wettelijke kader van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (Wro).

Beslispunten

1. Akkoord te gaan met de Omgevingsvisie Maastricht 2040 inclusief de verwerking van de voorgestelde wijzigingen naar aanleiding van de binnengekomen zienswijzen, met de juridische status van 'structuurvisie' binnen het huidige wettelijke kader van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (Wro).
2. Met de vaststelling van deze Omgevingsvisie de volgende beleidsnota in te trekken: Structuurvisie Maastricht 2030.
3. Akkoord te gaan met het opmaken van een actualisatie op onderdelen van deze Omgevingsvisie vóór 1 januari 2024 die dan conform de Omgevingswet de juridische status van 'Omgevingsvisie' zal krijgen.

1. Aanleiding, bevoegdheden en context.

Op 1 januari 2021 treedt de Omgevingswet in werking. De Omgevingsvisie is één van de kerninstrumenten van de Omgevingswet en tevens het eerste kerninstrument dat door de gemeente Maastricht wordt opgeleverd. De Omgevingsvisie vervangt de huidige Structuurvisie. De raad is bevoegd om de Omgevingsvisie vast te stellen.

Conform de uitgangspunten zoals opgenomen in het eerder vastgestelde 'Plan van Aanpak Implementatie Omgevingswet Maastricht' liggen verschillende recent vastgestelde beleidsmatige keuzes en visies ten grondslag aan deze Omgevingsvisie. Daarbij is ingezet op actualisatie en integratie van visies en beleidsnota's op basis van een integrale analyse, met aandacht voor de meest urgente opgaven en ambities voor Maastricht in de huidige economische en maatschappelijke context. Dit alles vindt plaats in lijn met de verbeterdoelen van de Omgevingswet.

De Omgevingsvisie is tot stand gekomen na een uitgebreid interactief proces met diverse partijen en bewoners. Als deelproducten zijn eerder de 'Verkenning van de Opgaven Omgevingsvisie

Maastricht' (februari 2018) en de 'Discussienotitie Omgevingsvisie Maastricht' (september 2018) door het College van B&W vastgesteld en nader besproken met bewoners en partijen. Op 25 juni 2019 heeft het College van B&W de 'Ontwerp Omgevingsvisie Maastricht 2040' vastgesteld. Deze ontwerpnota heeft ter inzage gelegen van 13 september t/m 24 oktober 2019. In deze periode zijn 36 zienswijzen ingediend. Een analyse van deze zienswijzen laat het volgende zien:

1. Onderwerpen die veel terugkomen in de zienswijzen zijn: de ambities en uitwerking op het gebied van mobiliteit, de relatie met het woonbeleid en de woonprogrammering in Maastricht (en regio) en het aanscherpen van de opgestelde gebiedsprofielen.
2. Veel indieners hebben behoefte aan concrete uitwerking en uitvoering van diverse opgaven en ambities zoals benoemd in de Omgevingsvisie.
3. Een aantal indieners hebben gereageerd op andere processen en onderdelen in het kader van de implementatie van de Omgevingswet, zoals de uitwerking van het Omgevingsplan en de veranderingen in wet- en regelgeving.

Voorliggend voorstel bevat een beantwoording van de binnengekomen zienswijzen en een voorstel voor wijzigingen in de tekst ten opzichte van de Ontwerp Omgevingsvisie. Met het vaststellen van het raadsvoorstel en de voorgestelde wijzigingen wordt de Omgevingsvisie Maastricht 2040 definitief vastgesteld en gepubliceerd.

2. Gewenste situatie.

De Omgevingsvisie Maastricht 2040 is de langetermijnvisie voor de fysieke leefomgeving van Maastricht richting 2040. Daarmee geeft de Omgevingsvisie richting aan de gewenste duurzame ontwikkeling van de stad, met aandacht voor nieuwe ontwikkelingen en behoud en beheer van bestaande kwaliteiten. De visie voor de fysieke leefomgeving is daarbij als volgt geformuleerd:

“Maastricht heeft de ambitie om haar positie als motor voor de (Eu)regionale economie te versterken en de lokale kwaliteit van leven te verbeteren. Door te investeren in een duurzame ontwikkeling is en blijft Maastricht een prachtige stad om in te wonen, werken en verblijven. Daarmee draagt deze visie op de fysieke leefomgeving bij aan een aantrekkelijke ‘work-life balance’ in stad en regio. Het is juist deze ‘work-life balance’ waarmee Maastricht en de (Eu)regio zich in de toekomst kunnen blijven onderscheiden van andere stedelijke regio's in Nederland en Noordwest Europa.”

Om invulling te geven aan deze visie, stelt de Omgevingsvisie drie thema's centraal waar Maastricht in de toekomst aan wil werken:

1. (Eu)regionale netwerkfunctie: het versterken van de (Eu)regionale netwerkfunctie van Maastricht, ten behoeve van de sociale en economische vitaliteit van de stad en (Eu)regio;
2. Gezond & leefbaar: het investeren in een toekomstbestendige leefomgeving die gezond en leefbaar is voor alle gebruikers van de stad: bewoners, werkers en bezoekers; en
3. Beleving & ontmoeting: het in stand houden en uitbreiden van plekken waar beleving en ontmoeting een bijdrage leveren aan de aantrekkelijkheid van Maastricht.

Omgevingsvisie: richtinggevend, handelingsperspectief, uitnodiging

Deze Omgevingsvisie is een agenderend en richtinggevend document: een visie waarin de belangrijkste opgaven voor de stad zijn benoemd en vervolgens zijn vertaald naar een visie voor de fysieke leefomgeving op strategisch-tactisch niveau. Daarmee is dit document richtinggevend voor nieuwe ontwikkelingen én behoud van bestaande kwaliteiten. Het document biedt een handelingsperspectief voor verdere uitwerking en uitvoering van zowel grote opgaven (zoals de energietransitie en de woonprogrammering) alsook concrete investeringen en maatregelen (zoals vergroening en mobiliteit). Daarmee is deze Omgevingsvisie bewust geen volledig uitgewerkt plan voor de komende 20 jaar maar een uitnodiging en wenkend perspectief voor diverse partijen en bewoners om samen vorm te geven aan een duurzame ontwikkeling van Maastricht.

Actualisatie

Met deze Omgevingsvisie wordt in juridische zin een structuurvisie opgeleverd. Vóór 1 januari 2024 wordt van gemeenten verwacht om een Omgevingsvisie met bijbehorende juridische status vast te stellen. Deze Omgevingsvisie vormt hiervoor de basis en wordt voor 1 januari 2024 op onderdelen geactualiseerd. Deze actualisatie wordt vormgegeven aan de hand van vier pijlers:

1. Ten eerste wordt aandacht besteed aan enkele onderwerpen die vóór 1 januari 2024 worden opgeleverd in aparte beleidsnota's, die inhoudelijk strategisch-tactisch van groot belang zijn voor de fysieke leefomgeving van Maastricht. Dit zijn de Regionale Energiestrategie (RES), de Warmtevisie, de Woonprogrammering voor de periode 2021 – 2024 en de Grond- en vastgoednota. Voor de uitwerking van deze nota's vormt de Omgevingsvisie een inhoudelijk

vertrekpunt. Deze beleidsnota's worden vervolgens als deelproducten integraal vertaald en verankerd in de geactualiseerde Omgevingsvisie.

2. Ten tweede wordt na vaststelling van de Omgevingsvisie gewerkt aan de actualisatie van de Stadsvisie en de Economisch Visie. Deze aangepaste visies worden ook in de actualisatie van de Omgevingsvisie meegenomen. Gelijktijdig vormt de Omgevingsvisie een majeure bouwsteen en integraal onderdeel van deze visies.
3. Ten derde wordt de Omgevingsvisie op onderdelen verder uitgewerkt om te voldoen aan de eisen en de geest van de Omgevingswet, waaronder het benoemen van aandachtsgebieden op het gebied van verstoring (lucht, geluid).
4. Ten vierde wordt in dit actualisatieproces verkend of er een planMER moet worden uitgevoerd als onderdeel van het besluitvormingsproces. Een planMER betreft een milieueffectenrapportage op het schaalniveau van de stad en wordt uitgevoerd mits 1) in de actualisatie van de Omgevingsvisie MER-plichtige onderdelen zijn opgenomen; en 2) deze onderdelen niet al eerder in andere MER-procedures tot besluitvorming hebben geleid.

Indicatoren.

Voor de Omgevingsvisie geldt dat bijna alle indicatoren uit de gemeentebegroting direct of indirect van toepassing zijn op dit voorstel, omdat de Omgevingsvisie effect heeft op de inrichting én het gebruik van de fysieke leefomgeving. In directe zin zijn in ieder geval de indicatoren van toepassing van de programma's 2 (verkeer, vervoer en waterstaat), 7 (volksgezondheid en milieu) en 8 (volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing).

3. Argumenten.

De Omgevingsvisie heeft als doel om Maastricht aantrekkelijk en toekomstbestendig te houden. Er zijn twee hoofdargumenten om in te stemmen met deze Omgevingsvisie:

1. de huidige structuurvisie dateert uit 2012 en is toe aan actualisatie; en
2. de Omgevingsvisie geeft inhoud en richting aan de verdere implementatie van de Omgevingswet.

Alle gemeenten zijn verplicht om in het kader van de implementatie van de Omgevingswet een Omgevingsvisie vast te stellen vóór 1 januari 2024. Met het vaststellen van het 'Plan van Aanpak

Implementatie Omgevingswet Maastricht' heeft de gemeenteraad er eerder voor gekozen om al voor de invoeringsdatum van de Omgevingswet (1 januari 2021) een eerste Omgevingsvisie vast te stellen. Deze visie fungeert als inhoudelijk vertrekpunt en kapstok voor het opstellen van de verdere uitwerkingen in onder andere het Omgevingsplan (met de regels voor de fysieke leefomgeving in de gemeente) en eventuele Omgevingsprogramma's (met de concrete acties om uitvoering te geven aan de visie).

4. Alternatieven.

Vanuit de Wet op de Ruimtelijke Ordening (Wro) is het ter beschikking hebben van een (actuele) structuurvisie wettelijk vereist. In het kader van de implementatie van de Omgevingswet heeft de gemeenteraad er voor gekozen om vroegtijdig een Omgevingsvisie op te leveren, als kapstok en inhoudelijk vertrekpunt voor de verdere implementatie van de Omgevingswet. Het is echter niet verplicht om dat voor de invoeringsdatum van de Omgevingswet (1 januari 2021) te doen.

Met het niet instemmen van deze Omgevingsvisie blijft de Structuurvisie Maastricht 2030 vigerend beleid, al is deze niet meer actueel gezien de huidige sociaaleconomische context en bijbehorende opgaven voor de stad. Daarnaast betekent niet instemmen met deze Omgevingsvisie dat er geen gerichte inhoudelijke sturing is op de verdere implementatie van de Omgevingswet.

5. Financiën.

Deze Omgevingsvisie heeft een richtinggevend karakter en agendeert diverse ambities en opgaven voor de komende jaren. De Omgevingsvisie bevat geen financiële paragraaf met gedetailleerde uitwerking van maatregelen en investeringen met bijbehorende financiële consequenties. Nadere uitwerking is nodig voor het inzichtelijk maken van de financiële consequenties op de (middel)lange termijn voor de gemeentebegroting. Deze worden in aparte voorstellen aan de raad voorgelegd ter besluitvorming en/of verankerd in de reguliere P&C cyclus meegenomen.

6. Vervolg.

Ten eerste wordt na vaststelling van de Omgevingsvisie gestart met het uitwerken van uitvoeringsplannen zoals het fietsactieplan, parkeerplan en het groenplan. Ten tweede worden diverse andere beleidsnota's verder uitgewerkt waarvoor de Omgevingsvisie het inhoudelijke

uitgangspunt is, zoals eerder benoemd in het kader van het actualisatieproces. Ten derde worden volgende stappen gezet in de implementatie van de Omgevingswet, waaronder de ontwikkeling van het Omgevingsplan en het verkennen van de mogelijkheden voor het inzetten van Omgevingsprogramma's. Ten vierde wordt het actualisatieproces voorbereid, zodat deze Omgevingsvisie geactualiseerd is en op onderdelen aangepast vóór 1 januari 2024.

De Omgevingsvisie wordt gepubliceerd via de officiële website voor ruimtelijke plannen met een juridische status, namelijk www.ruimtelijkeplannen.nl. Tevens wordt deel 1 van de Omgevingsvisie gedrukt (fysieke exemplaren). Daarnaast wordt een publieksversie beschikbaar gesteld, waar de kernboodschap van de Omgevingsvisie en belangrijke (nieuwe) beleidsaccenten worden uitgelicht. Ook wordt de Omgevingsvisie digitaal beschikbaar gesteld op de website van de gemeente Maastricht. Tot slot wordt de Omgevingsvisie verspreid onder diverse betrokken bewoners en partijen.

7. Participatie

Er is een uitgebreid interactief proces doorlopen met bewoners en partijen. Daarbij zijn diverse bijeenkomsten en overleggen georganiseerd voor geïnteresseerde bewoners en partijen in de stad, strategische partners, specifieke doelgroepen en de raad. Het ontwikkelingsproces van de Omgevingsvisie bestaat daarmee uit vier fasen:

1. Fase 1: intern (binnen de gemeente) inventariseren van opgaven en ambities. Deze fase is afgerond met een notitie 'Verkenning van de Opgaven Omgevingsvisie Maastricht' in februari 2018.
2. Fase 2: extern én intern aanscherpen en prioriteren van opgaven en kansen, inclusief een verkenning van mogelijke oplossingsrichtingen. Deze fase is afgerond met de 'Discussienotitie Omgevingsvisie Maastricht' in september 2018.
3. Fase 3: extern én intern concretiseren van het ruimtelijk streefbeeld en de realisatiestrategie. Deze fase is afgerond met de 'Ontwerp Omgevingsvisie Maastricht 2040' in juni 2019.
4. Fase 4: besluitvormingsproces. De Ontwerp Omgevingsvisie heeft ter inzage gelegen van 13 september t/m 24 oktober. Na verwerking van de zienswijzen wordt de definitieve Omgevingsvisie ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.

Voor de raad zijn diverse informatiebijeenkomsten (23 juni 2018 en 12 januari 2019) en informatie- en stadsronden (25 september 2018, 26 februari 2019, 27 augustus 2019 en 3 september 2019) georganiseerd. Meest recent hebben op 27 augustus en 3 september respectievelijk een informatie- en stadsronde plaatsgevonden over de Ontwerp Omgevingsvisie, voordat deze ter inzage is gelegd. Daarnaast is de Raadswerkgroep gedurende het hele proces betrokken geweest bij de vormgeving van het proces.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

De Burgemeester,

R.E.C. Kleijnen.

J.M. Penn-te Strake.

Raadsvoorstel

Bijlage 1.

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d 28 januari 2020, organisatieonderdeel BO Ruimte, no. 2020.02529;

gelet op de Wet voor de Ruimtelijke Ordening (Wro) en de implementatie van de Omgevingswet.

BESLUIT:

1. Akkoord te gaan met de Omgevingsvisie Maastricht 2040 inclusief de verwerking van de voorgestelde wijzigingen naar aanleiding van de binnengekomen zienswijzen, met de juridische status van 'structuurvisie' binnen het huidige wettelijke kader van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (Wro).
2. Met de vaststelling van deze Omgevingsvisie de volgende beleidsnota in te trekken: Structuurvisie Maastricht 2030.
3. Akkoord te gaan met het opmaken van een actualisatie op onderdelen van deze Omgevingsvisie vóór 1 januari 2024 die dan conform de Omgevingswet de juridische status van 'Omgevingsvisie' zal krijgen.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van

de griffier,

de voorzitter,